

פורים

אורה ושמחה וששון ויקר. ובכל מדינה ומדינה... שמחה

תמה רבי יעקב לוורבוים מליסה, בעל "נתיבות המשפט", מדוע בעיר שושן נאמר רק 'צהלה ושמחה', ואילו בשאר המדינות בכל מקום אשר דבר המלך ודתו מגיע נאמר 'שמחה וששון'.

ביאר, די ששמות נרדפים למילה 'שמחה': ששון, חדוה, צהלה, עלז, עלץ, גילה. ופירושים:

'שמחה' - היא שמחת הלב והנאת הנפש השכל.

'ששון' - הוא משוש האברים, כמ"ש (תהלים קיט, קסב): "שש אנכי על אמרתך כמוצא שלל רב".

'חדוה' - הוא לשון שמחה ביחיד.

'עלז' - נאמר על שמחה רבה כ"כ עד שמחמת השמחה אין מקום בלב להחזיקו עד שנחלש וכמעט פורחת רוחו ממנו.

'עלץ' - הוא מלשון דוחק, שהשמחה תקועה בליבו עד שלא תזוז ממנו.

'גילה' - היא שמחה מגולה כ"כ עד שהכל רואים אותה, כגון שמחה בריקודים ומחולות.

לכן בעיר שושן שהיתה עיר הבירה מקום מושב המלך והשרים, לא היו יכולים לעשות שמחה בריקודים ומחולות לעיני המלך והשרים כדי שלא יגרמו קנאה, לכך לא היה ניכר בהם צהלת הפנים ושמחת הלב, ומשום כך נאמר רק 'צהלה ושמחה'.

אולם בשאר המדינות שלא היה מקום מושבם של המלך והשרים שפיר היו יכולים לשמוח בריקודים ומחולות, ולכך נאמר בהם 'שמחה וששון'.